

Košice 7. október 2020

UPJŠ v Košiciach si pripomína sté narodeniny akademika Vladimíra Hajka

V tomto roku si Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, a predovšetkým Prírodovedecká fakulta 3. októbra pripomenula nedožitú sté jubileum akademika Dr. h. c. RNDr. Vladimíra Hajka, fyzika, pedagóga, zakladateľa Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach a jej prvého dekana, rektora univerzity, budovateľa vedeckovýskumnej základne na východnom Slovensku a predsedu Slovenskej akadémie vied.

Akademik Vladimír Hajko sa narodil 3. októbra 1920 v Krompachoch na východnom Slovensku. Vysokoškolské štúdium v odbore matematika-fyzika absolvoval na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave v roku 1944. V roku 1953 sa habilitoval a odišiel do Košíc, kde založil Katedru fyziky Vysokej školy technickej, ktorú cieľavedome personálne a materiálne vybudoval. Na základe vedeckých a pedagogických výsledkov bol V. Hajko v roku 1960 vymenovaný prezidentom ČSR za profesora fyziky na VŠT v Košiciach.

V roku 1963 stál pri zrode Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach a stal sa jej prvým dekanom. Neskôr, od roku 1969 až do roku 1974, bol rektorom UPJŠ. Počas pôsobenia na UPJŠ v roku 1966 sa stal členom SAV, a neskôr v roku 1972 akademikom. V tom istom roku odchádza do služieb SAV a v roku 1974 je menovaný do funkcie predsedu SAV.

V rokoch 1980-1985 vykonával súčasne funkciu riaditeľa Ústavu experimentálnej fyziky SAV v Košiciach. Vo funkcii predsedu SAV pôsobil do decembra roku 1989. Na tomto poste významnou mierou prispel k rozvoju vedeckého bádania na Slovensku, osobitne na pracoviskách SAV.

Vlastným vedným odborom akademika Hajka bol magnetizmus, svojím úsilím a poctivou húževnatou prácou položil základy pre vznik dnes aj vo svete uznávanej košickej magnetickej školy. Za tieto výsledky, ako aj za vytvorenie fyzikálnej vedeckej školy na východnom Slovensku, bola V. Hajkovi v roku 1972 udelená Štátna cena SSR (neskôr Národná cena) za vedeckú činnosť v oblasti výskumu magnetických látok, v roku 1974 za pedagogickú činnosť mu bola udelená Medaila J. A. Komenského a v roku 2003 bolo celoživotné dielo akademika V. Hajka ocenené Krížom prezidenta SR II. st.

Výsledky svojej vedecko-výskumnej činnosti publikoval prof. V. Hajko (sám alebo so spolupracovníkmi) vo viac ako 40 vedeckých prácach. Veľmi plodná bola aj jeho knižná publikačná aktivita (6 kníh a učebníc). Prof. V. Hajko inicioval pravidelné konanie

československých magnetických konferencií v Košiciach, ktoré majú viac ako 50-ročnú úspešnú tradíciu a v súčasnosti sú už navštevované magnetikmi z celého sveta. Akademik V. Hajko zomrel v roku 2011 vo veku nedožitých 91 rokov.

UPJŠ v Košiciach pri príležitosti storočnice akademika Vladimíra Hajka vydáva publikáciu pod názvom „Retrospektíva môjho života“ s vlastnoručne písanými spomienkami na pôsobenie na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a na obdobie vzniku Prírodovedeckej fakulty.

Slávnostný program, ktorý sa mal uskutočniť 8. októbra 2020, spojený s otvorením Parku akademika Vladimíra Hajka v lokalite Park Angelinum bol kvôli protiepidemickým opatreniam presunutý na jar 2021.

Mgr. Tomáš Zavatčan, PhD.

Tlačový referent a hovorca UPJŠ v Košiciach

V prípade záujmu o podrobnejšie informácie kontaktujte:

Mgr. Tomáš Zavatčan, PhD.

e-mail: tomas.zavatcan@upjs.sk

tel.: +421 905 385 911